

Képtalányok

Kép(Zavart)Kép, a Block-csoport kiállítása

LÓSKA LAJOS

MAMÚ Galéria, 2019. II. 15. – III. 8.

A tárlat tematikus videóinstallációkat felvonultató visszatekintés, csattanója az, hogy az eleje és a vége új, sőt az utóbbira még ráerősít egy performansz is. Megteheti a Block-csoport, hogy a történetéből szemezget, hiszen jövőre lesz harmincéves, és az esztendőök során harminc önálló kiállítást hozott létre. Kijelenthetjük tehát, hogy a legrégebbi, de ami ennél is fontosabb, mindvégig folyamatosan működő, kollektív alkotásokat készítő művészeti csoportosulás Magyarországon.

esszéjére, amelyben kifejti, hogy a művészet játék. A föl-le repülés maga az örök mozgás, de eszünkbe juthat róla a létbizonytalanság is, az egyszer fönt, egyszer lent érzete. Sőt, mint Nagy István írta nekem elektromos levelében, a hintázás a lét és nemlét közötti lebegés is.

A következő teremben összeállítás fut a képernyőn a Block régebbi filmjeiből. Láthatjuk egyik első jelentős akciójukat, a *Mélyvágást* (1992), valamint egy spontán dokumentumfilmet a vidéki kocsmában táncoló párokról. A 2015-ös paksi kiállítás egyik videójának részletén a

csoport tagjai komolyan, sőt energikusan táncolnak egy próbababával. A bábu, a próbababa a modern képzőművészetben gyakran feltűnik, és sokszor – esetükben is – az elidegenedésre és a kapcsolatok kiüresedésére figyelmeztet.

Az 1945 utáni európai művészet egyik legjelentősebb képviselője volt Joseph Beuys. Összetett művészetet művelt, szobrai, rajzai, happeningjei, akciói között nem volt éles határ. Művei egyéni rítusok dokumentumai. Kivitelezésüknél olyan természetes anyagokat használt, mint a filc, a zsír vagy a méz. A Block tagjai a 2008-as méhviaszakciójukkal, amikor is az arcuk elé méhviaszlőpet tartottak, Josef Beuys emlékét idézték meg.

A csoport munkáiban a talált anyagok, tárgyak és kacsatok mellett igen nagy szerepet játszik a megtisztulást és a tükröződést egyaránt jelképező víz is. A *Szeretet* című filmrészletben egy lavór vízben úszó cédulákat látunk. Ezeknek egymás mellé rendeződő

betűiből a *szereetet* szó olvasható ki magyar, német, angol, szerb, olasz és orosz nyelven.

A kiállító utolsó, legnagyobb termének közepén három lezárt bőrönd volt elhelyezve, és egy körbeforgó próbababára applikált projektor a tengerből bőröndökkel partra lábáló művészeket vetít a falakra. Ebben a sejtelmes, sötét térben került sor a következő performanszra: miután Nagy István és Sebestyén Zoltán egymás fejére gézt tekertek, egy papírlapot fektettek a földre. Erre fekete filccel ráírták a *képzavar* kifejezést, majd lassan kinyitották a földön heverő bőröndöket, amelyekben egy másik szó, a *létzavar* volt kövekből kirakva.

foto: Nagy István

NAGY ÁRPÁD PIKA, NAGY ISTVÁN, SEBESTYÉN ZOLTÁN, TASKOVICS ÉVA: *Utazók*, 2015, videó, videófilm, próbababa, forgózsámoly, installáció, méret nélkül

Alaposabban megnézve az anyagot, arra a következtetésre jutottam, hogy mégsem a visszatekintésről szól a tárlat, hanem a máról, melyben utalásként fel-felbukkannak a múlt emlékei. Ahogy belépünk a galériába, azonnal egy teljesen új videó, egy profán jelenet fogadja a látogatókat: a csoport tagjai fülsiketítő csikorgástól-nyikorgástól kísérve játszanak, hintáznak egy játszótéren. Nyilvánvaló, hogy a hintázás jelkép, méghozzá több jelentés is köthető hozzá. Utalhat például a művészet mibenlétére. Emlékezzünk csak Kosztolányi Dezső örökszép